

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
mr. drs. H.G.J. Bruins Slot
Postbus 20011
2500 EH DEN HAAG
Per e-mail: minbzk@minbzk.nl

Onderwerp	Uw brief van	Datum
Toegankelijke verkiezingen: nu komt het aan op de uitvoering (digitale videoaanbieding)	-	14 april 2022
	Uw kenmerk	Ons kenmerk
	-	2022/0023/JG/RvS/HvE

Geachte minister,

Namens het College voor de Rechten van de Mens (hierna College) bied ik hierbij drie video's aan over de toegankelijkheid van de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Het College houdt toezicht op de uitvoering van het VN-verdrag handicap met betrokkenheid van mensen met een beperking en hun organisaties (artikel 33, tweede en derde lid, VN-verdrag handicap). De klankbordgroep VN-verdrag handicap van het College helpt ons daarbij. Met twee leden van onze klankbordgroep, Mirjam de Jonge en Eelco Hosman, zijn we meegegaan bij het stemmen. Ook namen we een kijkje bij een gebarentaal-toegankelijk stembureau. Volgens het VN-verdrag handicap moet stemmen toegankelijk zijn voor iedereen, met verschillende concrete eisen, neergelegd in artikel 29 van het verdrag. Nog niet alles is geregeld, maar er zijn goede stappen gezet. Nu komt het aan op de uitvoering, sámen met ervaringsdeskundigen. Uit de video's blijkt hoe belangrijk dit is.

Toegankelijk stemmen: nog niet vanzelfsprekend

Het is belangrijk dat alle stembureaus aanpassingen hebben die het voor mensen met een beperking mogelijk maken dat ze zo zelfstandig mogelijk kunnen stemmen. Zonder dat iemand de deur voor je hoeft open te doen of je een drempel over moet tillen. Ervaringsdeskundige Mirjam de Jonge merkt dat dit, hoe voor de hand liggend soms ook, in de praktijk niet altijd even goed geregeld is.

[Bekijk hier de video met Mirjam de Jonge](#)

Vooraf het kunnen meenemen van iemand die je vertrouwt is van belang voor mensen die hulp nodig hebben bij het uitbrengen van hun stem. Dat onderschrijft Eelco Hosman, die vanwege zijn visuele beperking altijd door iemand anders zijn keuze moet laten invullen.

[Bekijk hier de video met Eelco Hosman](#)

Sámen met ervaringsdeskundigen werken aan toegankelijk stemmen

Samen met mensen met een beperking wordt er op steeds meer plaatsen gekeken hoe het stemproces, verkiezingsproces en de stemlokalen toegankelijker kunnen worden om de verkiezingen toegankelijk maken. Zoals verkiezingsprogramma's die worden uitgebracht in begrijpelijke taal en stembureaus waar begeleiding is georganiseerd rond het stemhokje. Zoals tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 in Utrecht.

[Bekijk hier de video in het stembureau](#)

Nu komt het aan op de uitvoering

Als toezichthouder op de uitvoering van het VN-verdrag handicap heeft het College in de afgelopen jaren verschillende aanbevelingen uitgebracht in het kader van de verkiezingen, mede aan de hand van het meldpunt Onbeperkt Stemmen. We zien dat nog niet alles is geregeld. Zo is assistentie bij het stemmen *in* het stemhokje voor een bredere doelgroep dan alleen mensen met een fysieke beperking, nog een belangrijk aandachtspunt en laat de verdere behandeling van de experimentenwet hierover nog op zich wachten. Maar er zijn ook goede stappen gezet. In de Kieswet zijn verschillende regels opgenomen en vanuit de Rijksoverheid wordt steeds meer aandacht besteed aan het informeren en instrueren van stembureaus. Zoals Collegelid Marjolein Swaanenburg-van Roosmalen het treffend verwoordt in de video: Nu komt het aan op de uitvoering, sámen met ervaringsdeskundigen. We hopen dat de video's u daartoe verder inspireren.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met Vlada Burmistrova, v.burmistrova@mensenrechten.nl, of (030) 888 38 88.

Met vriendelijke groet,

drs. Jacobine D.C. Geel
Voorzitter

Zie de pagina [VN-verdrag handicap en de verkiezingen](#) voor alle video's en meer informatie over het VN-verdrag handicap en de verkiezingen, het meldpunt Onbeperkt Stemmen en andere activiteiten van het College rondom de verkiezingen.